

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

07.01.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Український тиждень. – 2025. – 6 січ. Війна з ордою. 1255 пам'яток культури постраждали, 2 мільйони експонатів украдено. – Р. Малко](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. Мінкультури: 303 заклади культури постраждали в Україні у 2024 р. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 6 січ. Чому світ досі цікавить російська культура. – К. Жученко, М. Нестелеєв](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Меморіальне кладовище має бути відкрите для поховань цього року, – Шмигаль. – С. Божок](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. Окупанти закликають жителів Мелітополя «русифікувати» свої українські прізвища. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Столичні ентузіасти відновлюють виробництво легендарної жовтої цегли. ФОТО. – О. Галух](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Укрінформ. – 2025. – 6 січ. В Одесі відбулося благодійне свято «Розколяда». – Інф.](#)

Фестивалі, конкурси

[Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Музеї народної архітектури та побуту відбудеться фестиваль «Різдвяна феєрія». – Інф.](#)

Театр

[The Village Україна. – 2025. – 6 січ. Це театральні вистави, на які ми чекаємо у 2025 році. – В. Кіхтенко](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. У столиці стартує Стус-Фест: програма. – М. Катаєва](#)

[Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Національна опера України гастролює в Японії. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Прем'єри, досягнення, виклики: як працювали київські театри у 2024 році. – М. Катаєва](#)

NV. –2025. –5 січ. Сцена для діалогу. – І. Уривський, режисер Національного драматичного театру імені Івана Франка

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2025. – 6 січ. Довженко-Центр запускає власний онлайн-кінотеатр. – Т. Здоровило; The Village Україна. – 2025. – 6 січ. «Довженко-Центр» запустив онлайн-кінотеатр. Тут є оцифровані фільми з колекції. – Д. Головань; NV. –2025. – 6 січ. Найбільший архів українських фільмів. Довженко-центр запускає онлайн-кінотеатр з оцифрованими стрічками. – К. Пасічник; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. «Довженко-Центр» запустив онлайн-кінотеатр з українськими фільмами різних епох. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Довженко-Центр запустив онлайн-кінотеатр. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Фільм «Дім за склом» вийде у прокат 30 січня. – Інф.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Львівській опері встановили рекорд наймасштабнішого виконання пісні «Україні Слава». – Інф.

Література. Книговидавництво

Українська літературна газета. – 2025. – 5 січ. Найпопулярніші мемуари, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Музейна справа

NV. –2025. – 6 січ. Після бою Усик-Ф'юрі. Шабля Івана Мазепи повернулася в Україну. – К. Пасічник; Укрінформ. – 2025. – 6 січ. В Україну повернулася шабля Мазепи, яку підняв Усик після перемоги над Ф'юрі. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Історія України від минулого до сьогодення: столичний музей запрошує на курс пізнавальних лекцій. – Т. Асадчев

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2025. – 6 січ. Одна з найвизначніших пам'яток фортифікаційної архітектури: тривають роботи з реставрації Башти Кушника в Лаврі. – Т. Здоровило

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. У Лаврі після реставрації старовинної башти відкриють новий туристичний маршрут. – С. Божок

The Village Україна. – 2025. – 6 січ. Департамент охорони культурної спадщини назвав маніпуляцією тези про поглинання «Літаючої тарілки» під ТРЦ. – Д. Головань

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2025. – 6 січ. Допоможемо українським бібліотекам разом! – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Варшаві відбулася спільна коляда українців. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Сербії відбувся Фестиваль українських колядок. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Точицький запросив колег із Польщі та Ізраїлю взяти участь у конференції з питань культури в Україні. – Інф.

Підтримка України у світі

УНІАН. – 2025. – 6 січ. Максим Галкін зізнався, що вивчає українську та виконав хіт Степана Гіги «Цей сон». – К. Яніна

Фокус.–2025. – 6 січ. Стівен Сігал готовий виступити на корпоративі в Москві за 200 тисяч євро: росЗМІ дізналися умови. – О. Хім'як

Загальні питання

Український тиждень. – 2025. – 6 січ. Війна з ордою. 1255 пам'яток культури постраждали, 2 мільйони експонатів украдено. – Р. Малко

Убиваючи українців на полі бою та стираючи КАБаами в порох українські міста й села, московська орда також цілеспрямовано знищує і грабує нашу культурну спадщину. За час повномасштабного вторгнення через російську агресію в Україні постраждали 1255 об'єктів. З них національного значення – 125, місцевого – 1055, щойно виявлених – 75. Пошкоджень зазнали пам'ятки культури у 18 областях та Києві, зокрема: у Харківській області – 324, Херсонській – 180, Донецькій – 164, Одеській – 137, Чернігівській – 65, Київській області та м. Києві – 83, Запорізькій – 57, Миколаївській – 44, Дніпропетровській – 49, Львівській – 60, Сумській – 33, Луганській – 32, Хмельницькій – 10, Полтавській – 6, Вінницькій та Житомирській – по 4, Кіровоградській – 2, Черкаській – 1. Такі дані наводить Міністерство культури та стратегічних комунікацій, спираючись на інформацію, надану обласними та Київською міською військовими адміністраціями. Лише у грудні 2024 року було пошкоджено 33 пам'ятки культурної спадщини в Запорізькій, Кіровоградській, Сумській, Миколаївській, Харківській областях та в місті Києві й це далеко не кінець. Вже 1 січня 2025 року Росія здійснила чергову ракетну атаку, внаслідок якої були пошкоджені пам'ятки культурної спадщини в центрі української столиці. Також важливо розуміти, що майже вся територія Луганської та значні частини територій Запорізької, Донецької та Херсонської областей досі перебувають у тимчасовій окупації. Це унеможлиблює обрахунок точної кількості пошкоджених там пам'яток культурної спадщини, що постраждали в ході бойових дій та окупації. За словами міністра культури та стратегічних комунікацій України Миколи Точицького, Росія цілеспрямовано нищить і вивозить з України музейні цінності. Мова йде про 2 мільйони вкрадених музейних експонатів. За його словами, окупант «реалізує політику повної й безповоротної» інтеграції нових територій до складу РФ «шляхом часткового винищення українців як нації та їхнього зросійщення». «Для цього країна-агресорка цілеспрямовано нищить і грабує культурну спадщину України. У рамках цієї політики РФ організовує й проводить незаконні археологічні розкопки, знищуючи культурний шар, вилучає культурні цінності, переміщує їх за межі тимчасово окупованих українських територій», – зауважив міністр. Докладніше:

<https://tyzhden.ua/vijna-z-ordoi-1255-pam-iatok-kultury-postrazhdaly-2-miljony-eksponativ-ukradeno/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. Мінкультури: 303 заклади культури постраждали в Україні у 2024 р. – Інф.

В Україні за 2024 рік постраждали 303 заклади культури, повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій. з 24 лютого 2022 року на кінець 2024 року пошкоджень і руйнувань зазнали 2156 закладів культури всіх типів, з них 27 закладів культури, що підпорядковані Мінкультури. Зазначено,

що протягом 2024 року пошкоджень і руйнувань зазнали 303 заклади культури всіх типів, з них сім закладів культури, що підпорядковані міністерству. У відомстві також повідомили, що від початку повномасштабної агресії в Україні відновлено п'ять закладів культури, що підпорядковані міністерству, а у 2024 році здійснювалися заходи, спрямовані на відновлення 15 закладів культури (демонтаж, розбір завалів, виготовлення проектно-кошторисної документації). Як повідомлялося, від початку повномасштабного вторгнення РФ станом на кінець 2024 року в Україні постраждали 525 об'єктів спортивної інфраструктури, з яких 24 – у 2024 році, а також 121 об'єкт молодіжної інфраструктури, з яких 19 об'єктів зазнали пошкоджень у 2024 році. Зазначалося, що за цей період відновлено приблизно 70 об'єктів спортивної інфраструктури. Джерело:

<https://interfax.com.ua/news/general/1038897.html>

Український тиждень. – 2025. – 6 січ. Чому світ досі цікавить російська культура. – К. Жученко, М. Нестелєєв

2024-й став роком не тільки нових звершень, а й нових розчарувань. І не лише тому, що ворог не відступає, війна триває, а й через зміну ставлення до російської культури в країнах, яких ми вважаємо нашими найближчими союзниками. Відчувається нова хвиля зацікавленості «руським міром», що опосередковано підтвердили, зокрема, провідні нагороди важливих міжнародних премій і фестивалів. Золоту пальмову гілку на Каннському кінофестивалі здобув фільм «Анора» про стриптанцівницю (у стрічці її звать то повією, то ескортницею) та сина російського олігарха; Букерівську премію присудили за роман про космічну станцію, де росіяни ностальгують за радянською епохою; Владімір Кара-Мурза здобув Пулітцерівську премію за свої колонки, написані з в'язниці, тощо. І як це сприймати? Як продовження попередньої традиції благоговіння перед «загадочною рускою душой» чи вже оновлено-зацікавлене вдивляння в культуру країни-агресора крізь призму певної туги за її минулим? У матеріалі автори аналізують ситуацію стосовно т.з. відродження інтересу до «великої руской культури» та «русского міра». На їхню думку, насамперед, наслідком цього явища є те, що «Захід вписав російську культуру у свій канон... І з класикою все більш-менш стабільно: її заведено поважати, але не читати або ж читати поверхнево без розуміння всіх імперських підтекстів, ксенофобії, антисемітизму й нетолерантності... А в сучасній російській культурі майже немає конкурентних і важливих явищ світового рівня, за винятком, можливо, кількох режисерів (наприклад, Звягінцева чи Серебреннікова), та й ті нині опинилися в еміграції... Західний світ визнає велич російських авторів і митців, але переважно представників ХІХ століття... Знаково, що сам титул «великої руской культури» відчутно потьмянів і вже давно, а нинішня інтернаціональна любов до неї тримається лише на її попередніх заслугах... Росія в літературі та кінематографі вже давно не продукує чогось справді глибокого чи великого, особливо такого, що могло б викликати резонанс у західному світі. Здебільшого це лише вливання коштів у сучасні проекти й надмірне просування чогось із минулого. І питання не в

тому, що автори не можуть створювати нові твори, а в тому, що в країні чудово працюють обмеження, і поступово, але стабільно зменшуються свободи. Звідси і самоцензура, і бажання писати тільки те, що не викликатиме підозр, бо й сама країна цурається сучасного: їй краще далі популяризувати старе, ніж шукати таланти серед молоді. РФ просто не вірить у своїх сучасних митців, що чудово вкладається в загальний підхід до існування країни. Консерватизм домінує над розвитком. Проте це були б лише їхні внутрішні проблеми, якби не агресивне імперське мислення... Росія – країна, яка через свої дедалі кривавіші геополітичні плани змушує про себе говорити, навіть коли цього не хочеться. І, як виявляється, саме ці згадки створюють для неї окреме місце в інформаційному полі... Цей вплив визначався не лише безпосередньою політичною агресією, а й постійною присутністю в глобальному світі, хай і в ролі поганого хлопця...». Як вихід із цієї ситуації вбачають автори, – «Тут не працює проста ідея «знай свого ворога в обличчя». Навпаки... Згадки породжують згадки... Тож що частіше Росія згадуватиметься в інформаційному просторі, то частіше про неї писатимуть... Проте згадки мають різне забарвлення й різний рівень впливу. Одна справа – навести цитату, і зовсім інша – транслювати наративи. В Україні більшість часто сприймає обидва варіанти однаково – відсутність згадок про Росію краща, ніж їхня наявність. Однак західний світ може не помічати цієї різниці, оскільки для них ці згадки матимуть інше забарвлення, вирізняючись за контекстом і впливом... Тож реакція світу на згадки про Росію стає дедалі поблажливішою... Тому негативне ставлення до Росії поступово зменшується, попри те що погрози цієї держави лише посилюються. І щоб поставити ту на місце та обмежити її вплив у медіапросторі, усе ж треба діяти політично – насамперед позбавляти її можливості транслювати свої наративи у світових медіа, обмежувати не в праві висловлення, а в праві конкурентності й указувати злодію на його місце. Звичайно, культура скасування – важливий крок, але він не розв'язує проблеми остаточно. Росію позбавляють місць на великих кінофестивалях, її культурних діячів не запрошують на міжнародні заходи тощо, проте разом з позбавленням права голосу окремим її громадянам таки дають можливість взаємодіяти із західним творчим світом... Свідомо чи ні, але вони мимоволі популяризують російську культуру, яка на сучасному етапі вже міцно асоціюється з Путіним і його політикою, що вже давно використовує культуру як ідеологічну зброю, прикриваючи свої танки фіговим листком «великай і магучей Расеї». І, на жаль, вимога заборонити всю російську культуру, яку активно висловлюють українські культурні діячі останні кілька років, не завжди працює так, як треба, іноді навіть породжуючи ефект Барбари Стрейзанд. Утім, одного нашого українського бажання мало, і Захід має зрозуміти всю небезпеку димової завіси російської культури, за якою завжди летять російські ракети та їдуть їхні танки. І лише цими консолідованими зусиллями можна досягнути справжньої української мрії – залишити Росію без майбутнього наодинці зі своїм минулим...». Докладніше:

<https://tyzhden.ua/chomu-svit-dosi-tsikavyt-rosijska-kultura/>

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Меморіальне кладовище має бути відкрите для поховань цього року, – Шмигаль. – С. Божок

Національне військове меморіальне кладовище цьогоріч мають відкрити для поховань загиблих героїв. Про це повідомив прем'єр-міністр Денис Шмигаль. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107089/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. Окупанти закликають жителів Мелітополя «русифікувати» свої українські прізвища. – Інф.

Окупаційна влада Мелітополя (Запорізька область) закликає місцевих жителів «русифікувати» свої українські прізвища під час зміни українського паспорта на російський. На тимчасово окупованих територіях Запорізької області окупаційна влада називає українські прізвища місцевих жителів «українським нацизмом» і закликає їх змінювати. Докладніше:

<https://interfax.com.ua/news/general/1038937.html>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Столичні ентузіасти відновлюють виробництво легендарної жовтої цегли. ФОТО. – О. Галух

У столиці планують відродити виробництво легендарної київської жовтої цегли. Такий будівельний матеріал можна буде використати для реставрації історичних будівель, пошкоджених російськими обстрілами. Про це повідомив громадський активіст, пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107053/>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. В Одесі відбулося благодійне свято «Розколяда». – Інф.

В Одесі на пляжі «Ланжерон» провели свято «Розколяда». Зібрані під час дійства кошти спрямують на підтримку ЗСУ. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3945682-v-odesi-vidbulosa-blagodijne-svato-rozkolada.html>

Фестивалі, конкурси

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Музеї народної архітектури та побуту відбудеться фестиваль «Різдвяна феєрія». – Інф.

У Національному музеї народної архітектури та побуту України 11 січня відбудеться фестиваль «Різдвяна феєрія», присвячений завершенню новорічно-різдвяного циклу свят. Фестиваль покликаний відтворити багатогранність українських різдвяних обрядів, демонструючи їхні локальні особливості. Гості зможуть дізнатися більше про традиції окремих регіонів. Окрім того, на території музею майстри народного мистецтва представлять унікальні рукотвори: різдвяні іграшки, обереги, прикраси тощо. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945544-u-muzei-narodnoi-arhitekturi-ta-pobutu-vidbudetsa-festival-rizdvana-feeria.html>

Театр

The Village Україна. – 2025. – 6 січ. Це театральні вистави, на які ми чекаємо у 2025 році. – В. Кіхтенко

Якщо у 2023 році театри поставили вдвічі більше вистав, ніж за перший рік повномасштабної війни, то на кінець 2024 року вони вже почали на цьому заробляти. У середньому театри збільшили виторг на третину проти третього кварталу 2023 року. Найпопулярнішими стали Театр Франка й Молодий театр. Які прем'єри київські театри готують на 2025 рік (це більше 30 постановок). Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-guide/358357-tse-teatralni-vistavi-na-yaki-mi-chekaemo-u-2025-rotsi>

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. У столиці стартує Стус-Фест: програма. – М. Катаєва

У січні 2025 року по всій Україні та за її межами відбудеться вже другий Стус-Фест. Міжнародний фестиваль, присвячений життю та творчості Василя Стуса, ініційований трьома театрами: театальною спільнотою DSP, ProEnglish Theatre of Ukraine та Театром Воєнних Дій. Очільник фестивалю – театральний режисер і культурний менеджер Алекс Боровенський. Гасло цьогорічного фестивалю – #Стус_Скрізь, адже заплановано понад 50 подій у різних куточках світу за участі 20 країн і всіх 7 континентів. Поезія Василя Стуса прозвучить навіть на станції «Вернадський». Відкриття Стус-Фесту, вже традиційно, відбудеться 6 січня, у день народження Василя Стуса. Вечір розпочнеться з оновленої вистави «Стусанина» від Театру Воєнних Дій, де виконавцями є ветерани війни, а також поетичного вечора, де вірші письменника читатимуть актори театру та кіно. Цьогорічною локацією відкриття стане простір Національного центру Леся Курбаса. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107080/>

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Національна опера України гастролює в Японії. – Інф.

Національний академічний театр опери та балету України імені Т. Г. Шевченка з 30 грудня по 22 січня проводить гастрольний тур містами Японії. Глядачам покажуть, балет «Жізель» у новій редакції Віктора Яременка, хореографічну поему «Весна і Осінь» Джона Ноймаєра, «Пахіту», концертну програму з фрагментами балетів «Норовлива дочка», «Коппелія», «Корсар». Японська публіка слухатиме музику у виконанні симфонічного оркестру Національної опери України під керівництвом Миколи Дядюри, а також солістів Лілії Гревцової, Анжеліни Швачки, Дмитра Кузьміна та Сергія Магери. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945663-nacionalna-opera-ukraini-gastrolue-v-aponii.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Прем'єри, досягнення, виклики: як

працювали київські театри у 2024 році. – М. Катаєва

Нині в Україні спостерігається ренесанс театрального мистецтва... Водночас заклади адаптувалися до сучасних реалій. Переносять вистави при тривалій повітряній тривозі, мають генератори на випадок вимкнення світла. Не забувають й про ЗСУ, завдяки яким мають змогу працювати та грати: влаштовують виїзні концерти та вистави для військових, збирають кошти, пропонують безкоштовні квитки на постановки. Ще одним важливим напрямком для столичних театрів, як й для Києва та всієї України, є доступність та безбар'єрність. Це стосується і самих будівель закладів, в яких облаштовують пандуси, вхідні групи, вбиральні, місця в глядацькому залі для людей на кріслах колісних. І ця робота продовжується – цьогоріч Театр на лівому березі встановить ліфт для маломобільних груп. Крім того, театри адаптують вистави для людей з порушеннями слуху та зору, пропонуючи постановки з аудіодискрипцією чи титруванням. Зокрема, у Національній опереті презентували інклюзивний проєкт із використанням новітніх технологій. Вперше в Україні, за допомогою застосунків Subcatch та Earcatch, які завантажуються в телефон, глядачі з порушеннями зору та слуху мають змогу відкрити для себе світ театру. А у межах проєкту «Тактильна адаптація вистав», який проходив за підтримки Українського культурного фонду, в опереті видали програмки шрифтом Брайля до вистав «Тигролови», «Сімейка Аддамсів», «Доріан Грей», «За двома зайцями», «Sugar, або в джазі тільки дівчата». Також до цих п'яти вистав є тактильні книжки, які знайомлять з костюмами до кожної постановки та окремими предметами з декорацій до різних вистав. Знакові події року, які вони? Підсумки діяльності театральних закладів підводять керівники деяких столичних театрів. Серед них – Кирило Кашліков, генеральний директор-художній керівник Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки; Богдан Бенюк, директор-художній керівник Київського академічного драматичного театру на Подолі імені Віталія Малахова; Петро Качанов, директор-художній керівник Київської опери; Маріанна Розстальна, директорка-художня керівниця Київського академічного театру «Золоті ворота». Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/106842/>

NV. –2025. –5 січ. Сцена для діалогу. – І. Уривський, режисер Національного драматичного театру імені Івана Франка

Українська драматургія здатна витіснити російську на Заході. Як це зробити? Стаття Івана Уривського. «Український театр розвивається та набуває м'язів. Попри війну, зростає кількість прем'єр і відчувається великий попит серед глядачів. Цього не можна не помітити. Здавалося б, люди ходили в театри завжди, але саме зараз є необхідність діалогу. Я називаю це «вітамінною дозою»... Я сам шукаю себе в театрі. Кожну виставу пробую різні стилі. Досліджую українську класику. Мені важливо зрозуміти, наскільки глибоко можна пірнути в ці тексти. У радянські часи з'явився стереотип, що це загалом танці, п'яні куми, козаки, сало та горілка. Хоча ми знаємо, у яких складних умовах все писалось у часи заборон, що звучувало можливості наших

драматургів та авторів. Зараз нарешті це змінюється, ми розуміємо, що наші тексти глибокі, з ними можна працювати, витягувати з них дуже важливий та актуальний зміст. Якщо струхнути пил, все набуває нових сенсів... І це важливо, особливо в тих містах, де була дуже агресивна політика насадження російської культури. Де вплив, що тривав десятиліттями, на жаль, досі відчувається. Театр може стати тим, що змусить звернути на це увагу. Наступний крок – бути видимими та потужними на Заході. Росія довгий час вклала великі гроші в популярність своєї культури. Завдання українців – щоб дивилися нас. Зараз потрошку з'являється наше обличчя, і ми стаємо цікавими європейським фестивалям. Але це ще крапля в морі, над цим треба багато працювати, покращувати якість вистав, театрів, комунікацію із закордонним глядачем. Ми лише на початку цього шляху... Чи здатна українська драматургія витіснити російську із західної сцени? У перспективі – так. Але це непросто. Що для цього потрібно? Розвиватися, активно представляти нашу культуру за кордоном. Як сучасну драматургію, так і класичну. Та й просто світову класику. Це довгий, але вкрай необхідний шлях. Чехов, Достоевський і Чайковський вже дуже давно «сидять» у Європі. Спроби закенселити їх, скільки б не було намагань, поки що не надто спрацювали. Тому нам треба своє робити. І потрошку ми працюємо в цьому напрямку. Хоча, на жаль, немає централізованої системи просування. Багато театрів намагаються представляти свої вистави на різних європейських сценах. Так, європейці досі люблять російську класику. Вони до неї звикли, вони росли на цьому. Тому нам потрібно витратити чимало сил на те, щоб презентувати себе, свою культуру... Можна брати будь-яку невідому п'єсу та розвивати її до масштабу світової драми. Тож можна будь-якою українською виставою здобути велику популярність, якщо її добре випрацювати. Ти просто береш текст і починаєш робити так, щоб він ожив новими фарбами, новими сенсами, новими театральними мовами...». Докладніше:

<https://life.nv.ua/ukr/blogs/scena-dlya-dialogu-chomu-ukrajinskiy-teatr-nabiraye-populyarnosti-50478298.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2025. – 6 січ. Довженко-Центр запускає власний онлайн-кінотеатр. – Т. Здоровило; The Village Україна. – 2025. – 6 січ. «Довженко-Центр» запустив онлайн-кінотеатр. Тут є оцифровані фільми з колекції. – Д. Головань; NV. – 2025. – 6 січ. Найбільший архів українських фільмів. Довженко-центр запускає онлайн-кінотеатр з оцифрованими стрічками. – К. Пасічник; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 6 січ. «Довженко-Центр» запустив онлайн-кінотеатр з українськими фільмами різних епох. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Довженко-Центр запустив онлайн-кінотеатр. – Інф.

Власний онлайн-кінотеатр запускає Національний центр Олександра Довженка, що є найбільшим архівом українського художнього кіно. На ньому можна буде переглянути українські фільми різних епох легально. На платформі представлені фільми, оцифровані кінолабораторією Довженко-Центру. Донедавна їх можна було переглянути лише на фестивалях, спеціальних

показах і програмах. Фільми в онлайн-кінотеатрі зібрані в кураторські колекції, об'єднані за знаковими періодами, жанрами, темами, постатями чи рейтингами українського кіно. Зокрема, на сайті вже є такі колекції як «ОП-100 найкращих українських фільмів», «Українська комедія», «Українське поетичне кіно» та ін. Тут можна переглянути такі стрічки як «Людина з кіноапаратом» Дзиги Вертова, «Земля» Олександра Довженко, «Коліївщина» Івана Кавалерідзе, «Київські фрески» Сергій Параджанов та багато інших цінних фільмів з української кінокласики. У Центрі обіцяють, що фільми та колекції будуть постійно змінюватись. Подивитися фільми з колекції кінотеатру «Довженко-Центр. Онлайн» можна у будь-якій точці світу. Вартість одного перегляду – 85 гривень. Крім того, на платформі є розділ «Лекторій» – тут з'являтимуться лекції, інтерв'ю, курси та архівні матеріали з історії українського кіно. Наразі тут безкоштовно можна переглянути шість лекцій, які були записані в рамках освітньої програми «Як перестати хвилюватися та полюбити українське кіно», нагородженою премією Кіноколо у 2023 році. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187358/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/358541-laquo-dovzhenko-tsentr-raquo-zapustiv-onlayn-kinoteatr-tut-e-otsifrovani-filmi-z-kolektsiyi-nbsp-nbsp>

<https://nv.ua/ukr/kultura/dovzhenko-centr-zapustiv-onlayn-kinoteatr-50479429.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1038875.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945595-dovzenkocentr-zapustiv-onlajnkinoteatr.html>

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Фільм «Дім за склом» вийде у прокат 30 січня. – Інф.

Фільм «Дім за склом» українського режисера Тараса Дроня 30 січня вийде у широкий прокат. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945577-film-dim-za-sklom-vijde-u-prokat-30-sicna.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Львівській опері встановили рекорд наймасштабнішого виконання пісні «Україні Слава». – Інф.

У Львівському національному академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької 41 дитина з особливими освітніми потребами та 12 артистів разом здійснили наймасштабніше в Україні виконання пісні «Україні Слава». Досягнення було зафіксовано під час III Благодійного фестивалю «Різдво з зірками», який відбувся у стінах театру. Цьогорічний захід зібрав талановиту молодь і дітей з особливими освітніми потребами зі Львівської, Миколаївської, Черкаської та Волинської областей. Фестиваль мав на меті не лише підтримати талановитих дітей, але й зібрати кошти на розвиток Центру раннього розвитку для дітей з особливими потребами. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945697-u-lvivskij-operi-vstanovili-rekord-najmasstabnisogo-vikonanna-pisni-ukraini-slava.html>

Література. Книговидання

Українська літературна газета. – 2025. – 5 січ. Найпопулярніші мемуари, які купували українці у 2024 році. – Інф.

Укрінформ підсумував традиційне експрес-дослідження українського книжкового ринку «Видавничий інфобум – 2024». Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/najpopuliarnishi-memuari-yaki-kupuvaly-ukraintsi-u-2024-rotsi/>

Музейна справа

NV. –2025. – 6 січ. Після бою Усик-Ф'юрі. Шабля Івана Мазепи повернулася в Україну. – К. Пасічник; Укрінформ. – 2025. – 6 січ. В Україну повернулася шабля Мазепи, яку підняв Усик після перемоги над Ф'юрі. – Інф.

Шабля гетьмана Івана Мазепи повернулася до України з Саудівської Аравії після того, як її підняв на рингу український боксер Олександр Усик, який вдруге переміг Тайсона Ф'юрі. Київська митниця вже оформила в митному відношенні повернення шаблі українського гетьмана Івана Мазепи. Тимчасове вивезення шаблі з України для експонування в Королівстві Саудівська Аравія завершено і зброя українського гетьмана знов доступна для огляду у місці свого постійного зберігання – в Чернігівському обласному історичному музеї ім. В. В. Тарновського. Докладніше:

<https://nv.ua/ukr/kultura/biy-usik-f-yuri-shablyu-mazepi-povernuli-v-ukrajinu-50479507.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945627-v-ukrainu-povernulasa-sabla-mazepi-aku-pidnav-usik-pisla-peremogi-nad-furi.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. Історія України від минулого до сьогодення: столичний музей запрошує на курс пізнавальних лекцій. – Т. Асадчева

Фахівці Національного музею історії України пропонують дорослим слухачам можливість глибше вивчити історію України через спеціальний курс. На думку розробників цей курс допоможе розібратися у ключових історичних процесах, що відбувалися на території України від найдавніших часів до сьогодення. Заняття проводитимуть наукові співробітники Національного музею історії України, серед яких є викладачі провідних закладів вищої освіти. Курс скрадатиметься з трьох окремих блоків. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107071/>

Охорона культурної спадщини

Україна молода. – 2025. – 6 січ. Одна з найвизначніших пам'яток фортифікаційної архітектури: тривають роботи з реставрації Башти Кушника в Лаврі. – Т. Здоровило

Тривають роботи на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» з реставрації Башти Кушника – пам'ятки фортифікаційної архітектури, збудованої наприкінці XVII – початку XVIII століть. Востаннє реставрація Башти Кушника проводилася понад 50 років тому. У 2021 держава виділила кошти на відновлення пам'ятки, але розпочаті роботи перервала повномасштабна війна. Цього року реставрацію відновили, гроші на це спрямувало Міністерство культури та стратегічних комунікацій України. Завершення реставрації заплановано на 2025 рік. У планах і облаштування перекриттів, підлоги та зовнішнього оздоблення башти. Докладніше:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187362/>

Вечірній Київ. – 2025. – 6 січ. У Лаврі після реставрації старовинної башти відкриють новий туристичний маршрут. – С. Божок

На території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» тривають роботи з реставрації Башти Кушника – пам'ятки фортифікаційної архітектури, збудованої наприкінці XVII – початку XVIII століть. Завершення реставрації заплановано на 2025 рік. У планах і облаштування перекриттів, підлоги та зовнішнього оздоблення башти. Крім того заповідник працює над створенням унікального туристичного маршруту, який з'єднає Башту Кушника і Годинникову вежу фортечними мурами. Докладніше:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/107095/>

The Village Україна. – 2025. – 6 січ. Департамент охорони культурної спадщини назвав маніпуляцією тези про поглинання «Літаючої тарілки» під ТРЦ. – Д. Головань

Департамент охорони культурної спадщини КМДА назвав тези про перебудову «Літаючої тарілки» на Либідській, яку поглинув ТРЦ Ocean Mall, маніпуляцією. Там зазначили, що роботи ведуть відповідно до проєкту реставрації будівлі Інституту науково-технічної експертизи та інформації, який департамент погодив ще у 2021 році. Також у департаменті додали, що будівля архітектора Флоріана Юр'єва розташована в Центральному історичному ареалі, де виконання робіт контролює Мінкульт. Зі свого боку пам'яткоохоронець Дмитро Перов зауважує, що в департаменті не зазначили, чому змінюється вигляд «Літаючої тарілки». Будівля є яскравим прикладом київського модернізму, яка свого часу досягла «неймовірної пластики та гри форм» завдяки новим матеріалам і технологіям. Що відбувається. Докладніше:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/358535-laquo-schodo-litayuchoyi-tarilki-poshiryuyut-manipulyativni-tezi-raquo-ndash-departament-ohoroni-kulturnoyi-spadschini-nbsp>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2025. – 6 січ. Допоможемо українським бібліотекам разом! – Інф.

Портал «Експеримент» – онлайн-платформа для культурних та соціальних проєктів – продовжує програму «Інформаційна підтримка бібліотек» для поповнення бібліотечних фондів України і закликає всіх охочих долучитися до проєкту. Мета програми – допомогти бібліотекам оновити та розширити свої колекції книг, журналів та інших матеріалів, що дозволить підвищити якість обслуговування користувачів і задовольнити читацькі запити. Платформа створює можливість для людей та організацій підтримати українські бібліотеки, даруючи книги, які знаходяться у списках потреб бібліотек. Як можна допомогти бібліотеці. Докладніше:

<https://litgazeta.com.ua/news/dopomozhemo-ukrainskym-bibliotekam-razom/>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Варшаві відбулася спільна коляда українців. – Інф.

Українці провели у Варшаві спільну коляду під гаслом «Разом для Перемоги». Учасники культурного заходу, до якого також долучився посол України Василь Боднар, разом співали традиційні колядки та щедрівки, демонструючи єдність української громади заради підтримки захисників України. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945563-u-varsavi-vidbulasa-spilna-kolada-ukrainciv.html>

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. У Сербії відбувся Фестиваль українських колядок. – Інф.

У стародавньому сербському місті Сремській Митровиці у Греко-католицькій церкві Вознесіння Господнього відбувся 4-й Фестиваль українських колядок. Участь у культурній події взяли товариства «Кобзар» з Нового Саду, «Карпати» з Вербасу, товариство ім. Івана Сенюка з Кули, товариство-господар «Коломийка» з Сремської Митровиці, Сестри служебниці Непорочної Діви Марії і товариства угорців та русинів з Сремської Митровиці. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3945597-u-serbii-vidbuvsya-festival-ukrainskih-koladok.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 6 січ. Точицький запросив колег із Польщі та Ізраїлю взяти участь у конференції з питань культури в Україні. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький 6 січня провів телефонну розмову з міністром культури і національної спадщини Республіки Польща Ганною Врублевською, а також поспілкувався з міністром культури та спорту Ізраїлю Махлуфом Зоаром. Сторони обговорили перспективи двосторонньої співпраці у сфері культури та

стратегічних комунікацій. Особливу увагу міністри приділили важливості культурного діалогу для зміцнення зв'язків між країнами. У розмові з Врублевською також обговорили питання поглиблення українсько-польських відносин та розширення співпраці у сфері культури. Точицький запросив польську та ізраїльського колег взяти участь у Конференції з питань культури в Україні «Співпраця заради стійкості», яка буде присвячена формуванню міжнародної коаліції на підтримку стійкості культурного сектору. Докладніше:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3945746-tocickij-zaprosiv-koleg-iz-polsi-ta-izrailu-vzati-ucast-u-konferencii-z-pitan-kulturi-v-ukraini.html>

Підтримка України у світі

УНІАН. – 2025. – 6 січ. Максим Галкін зізнався, що вивчає українську та виконав хіт Степана Гіги «Цей сон». – К. Яніна

Російський шоумен та гуморист Максим Галкін, який після початку повномасштабного вторгнення засудив путінський режим та виїхав з РФ, вкотре продемонстрував свою підтримку Україні. Артист заспівав українською хіт Степана Гіги. Він розповів, що наразі детальніше та досконаліше почав вивчати українську. Для цього він звернувся по допомогу до носія мови – української викладачки. Докладніше:

<https://www.unian.ua/lite/stars/maksim-galkin-ziznavsya-shcho-vivchaye-ukrajinsku-ta-vikonav-hit-stepana-gigi-cey-son-video-12875466.html>

Фокус.–2025. – 6 січ. Стівен Сігал готовий виступити на корпоративі в Москві за 200 тисяч євро: росЗМІ дізналися умови. – О. Хім'як

Голлівудський актор Стівен Сігал, який з 2016 року має російське громадянство, готовий виступити на корпоративному заході в Москві за 200 тисяч євро. Ця сума включає виступ із музичним ансамблем, трансфер, проживання, дві привітальні промови за підготовленим текстом і навіть п'ять фотографій із зіркою. Водночас про візит Сігала заборонено повідомляти в ЗМІ, на телебаченні чи публікувати будь-які згадки. Однак знімати актора на мобільні телефони чи невеликі фотоапарати дозволено. Докладніше:

<https://focus.ua/uk/zakordonnij-shoubiz/687032-stiven-sigal-gotoviy-vistupati-v-moskvi-yaka-suma-gonoraru>

Випуск підготувала

В. В. Пижевська,
головний бібліограф сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації відділу НАУІ
Інформцентру з питань культури та мистецтва,
E-mail: infocenter@nplu.org; info_nplu@ua.fm
контакт. тел.: 425-23-26